

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลเมืองชะอำ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแก้ปัญหาการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลเมืองชะอำเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐโดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบ เทศบาลเมืองชะอำ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์กรขึ้นเพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลเมืองชะอำ

สารบัญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๒
การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๓
กรอบการประเมินความเสี่ยง	๓
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการ	๕
ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๕
ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๘
ภาคผนวก	
คำสั่งเทศบาลเมืองชะอำ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง	
ของเทศบาลเมืองชะอำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเอง หรือการกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวล กฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงิน หรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. ความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภทดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
 ๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
 ๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
 ๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
 ๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ
 ๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น
- สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** สามารถสรุปประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่ายังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง ระเบียบที่ไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยมทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่จะสร้างความร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไก การตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ/จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทที่มีสินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนได้รับสิทธิในการดำเนินโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการพื้นฐาน

๕. การรับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม รายได้พิเศษ ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบันพบว่า คนมีความละเอียดรอบาปและเกรงกลัวต่อบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าจะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากการยกย่องคนดี คนที่มีชื่อเสียงซื่อสัตย์สุจริตไปยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐีมหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิต เป็นเรื่องปกติ เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจำทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่ละอายต่อบุญและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลัก

/ของการประเมิน...

ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็น การสอบทานลักษณะ Post-Decision

๕. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินผลสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Activities (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๖. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับกับการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต
(The Fraud Triangle)

๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลเมืองชะอำ ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็นดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ
๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

เทศบาลเมืองชะอำ ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในของการทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๓ ประเด็นดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระบุความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		(เคยเกิดขึ้นแล้ว)	(ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ			
	- การรับของขวัญ ของกำนัล หรือเงินสด เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเร่งรัดพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - การล่าช้าของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ขออนุญาตมาติดสินบน หรือแจ้งผลเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด		✓
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่			
	- การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของทางราชการ - เจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ		✓
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
	- ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการ จัดซื้อ/จัดจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก (ล็อกสเปก, การกำหนดราคากลางสูงเกินจริง) - การเบิกค่าล่วงเวลา (OT) หรือค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งไม่ได้ทำงานจริงหรือเป็นเท็จ		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลเมืองชะอำ กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส และด้านผลกระทบ รายละเอียดดังนี้

๑. **ด้านโอกาส (Likelihood)** พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง / ปี
๔	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง / ปี
๓	โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง / ปี
๒	โอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง / ปี
๑	มีโอกาสดังกล่าวได้ยาก หรือ โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง / ปี

๒. **ด้านผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายน้อยกว่า หรือ ๕๐,๐๐๐ บาท

/ตารางการประเมิน...

ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงการทุจริต

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิด	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ				
	- การรับของขวัญ ของกำนัล หรือเงินสด เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเร่งรัดพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - การล่าช้าของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ขออนุญาตมาติดสินบน หรือแจ้งผลเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด	๒	๑	๒
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
	- การใช้ตำแหน่งหน้าที่ตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของทางราชการ - เจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	๒	๑	๒
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ				
	- ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการจัดซื้อ/จัดจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก (ล๊อคสเปก, การกำหนดราคากลางสูงเกินจริง) - การเบิกค่าล่วงเวลา (OT) หรือค่าเบี่ยงเบนซึ่งไม่ได้ทำงานจริงหรือเป็นเท็จ	๑	๑	๑

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ความหมายของสถานะความเสี่ยง มีรายละเอียด ดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมของหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

/เกณฑ์การวัด...

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

$$\text{ระดับความเสี่ยงการทุจริต} = \text{โอกาสเกิดการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๔ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

ตารางประเมินความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว ต่ำ	เหลือง ปาน กลาง	ส้ม สูง	แดง สูง มาก
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ					
	- การรับของขวัญ ของกำนัล หรือเงินสด เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเร่งรัดพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - การล่าช้าของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ขออนุญาตมาติดสินบนหรือแจ้งผลเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด อนุญาต	✓			
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่					
	- การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของทางราชการ - เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	✓			
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ					
	- ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการจัดซื้อ/จัดจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก (ล๊อคสเปก, การกำหนดราคากลางสูงเกินจริง) - การเบิกค่าล่วงเวลา (OT) หรือค่าเบี้ยเลี้ยงทั้งที่ไม่ได้ทำงานจริงหรือเป็นเท็จ	✓			

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของเทศบาลเมืองชะอำ

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลเมืองชะอำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ	- การรับของขวัญ ของกำนัล หรือเงินสด เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเร่งรัดพิจารณาอนุมัติ อนุญาต - การล่าช้าของเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ขอ อนุญาตมาติดสินบน หรือ แจ้งผลเกินกำหนดเวลาที่ กฎหมายกำหนด อนุญาต	๒	๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. กำหนดนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ ๒. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ เพื่อป้องกันและสร้างความเกรงกลัวการรับสินบนของเจ้าหน้าที่ ๓. เปิดเผยขั้นตอน ระยะเวลา และเอกสารในการขออนุมัติ อนุญาต ที่ชัดเจนบนเว็บไซต์ หรือสำนักงาน ๔. ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่	ทุกส่วนราชการ

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลเมืองชะอำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การใช้ตำแหน่งหน้าที่ตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของทางราชการ - เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	๒	๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียนเรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ เพื่อลดโอกาสในการใช้อำนาจในทางที่ผิด ๒. จัดอบรมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมความซื่อสัตย์ และความโปร่งใส ให้แก่บุคลากรของเทศบาลเมืองชะอำ	ทุกส่วนราชการ

ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลเมืองชะอำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	<p>- ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการจัดซื้อ/จัดจ้างเพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก (ล็อกสเปก, การกำหนดราคากลางสูงเกินจริง)</p> <p>- การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการหรือค่าเบี้ยเลี้ยงทั้งที่ไม่ได้ทำงานจริงหรือเป็นเท็จ</p>	๑	๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ	<p>๑. จัดทำแผนการจัดหาพัสดุประจำปี</p> <p>๒. มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน</p> <p>๑. งานนิติการตรวจสอบร่างขอบเขตของงาน (TOR) และกำหนดราคากลาง ของโครงการที่มีงบประมาณจัดซื้อ/จัดจ้าง ๒๕๐,๐๐๐.- บาทขึ้นไป</p> <p>๒. ให้เจ้าหน้าที่อบรมเกี่ยวกับการกำหนดร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และการกำหนดราคากลาง ที่ถูกต้องตามระเบียบกำหนด</p> <p>๓. จัดทำคู่มือการเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ</p>	ทุกส่วนราชการ

ภาคผนวก

คำสั่งเทศบาลเมืองชะอำ
ที่ ๒๓๖๕ /๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลเมืองชะอำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ นั้น

จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลเมืองชะอำ เพื่อทำหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. ปลัดเทศบาล	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดเทศบาล	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักช่าง	กรรมการ
๔. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการกองการประปา	กรรมการ
๑๒. ผู้จัดการสถานธนาภิบาล	กรรมการ
๑๓. หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ	เลขานุการ
๑๔. นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้...

โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
๒. พิจารณาการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง
๓. ติดตามการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง
๔. รวบรวมและจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง
๕. พิจารณาการทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงของทุกสำนัก/กอง

คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบดำเนินการตามหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงาน
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด อย่าให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายอนุกุล พรสมบุรณ์ศิริ)
นายกเทศมนตรีเมืองชะอำ

